

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO KỲ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI
BÌNH PHƯỚC CẤP TỈNH LỚP 9 NĂM HỌC 2020 - 2021

Môn: Ngữ văn 9

Thời gian: 150 phút (Không kể thời gian giao đề)

Câu 1. (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và trả lời câu hỏi:

Tuổi thiếu niên là tuổi của ước mơ và hoài bão. Nó gắn liền với khát vọng chinh phục thử thách và giải được mật mã cuộc đời. Khát vọng luôn xanh và cuộc sống luôn đẹp, nhưng trong một thời khắc nào đó, có thể nhiều bạn trẻ đã thấy cuộc đời như một mớ bòng bong của những điều bỡ ngỡ với bao trăn trở không dễ tỏ bày. Đi qua tuổi thơ, cuộc đời mở ra trước mắt bạn một hành trình dài, nhiều hoa hồng nhưng cũng không ít chông gai. Cuộc sống, với tất cả sự khắc nghiệt vốn có của nó, sẽ khiến cho bước chân bạn nhiều lần rướm máu. Và những giọt máu đó, hoặc sẽ thấm xuống con đường bạn đang đi và lưu lại đó dấu son của một vị anh hùng hoặc sẽ trở thành dấu chấm hết cho những khát vọng đoản mệnh của một kẻ nhụt tâm, chùn bước. Nhưng dù thế nào chăng nữa, bạn hãy nhớ rằng: để trưởng thành, những thử thách và thất bại bao giờ cũng là điều cần thiết.

(Theo **Hạt giống tâm hồn dành cho tuổi teen**, tập 2 – Nhiều tác giả, NXB Tổng hợp TP.Hồ Chí Minh, 2012, tr.02)

- a. (1,0 điểm):** Cho biết nội dung chính của đoạn văn trên.
- b. (1,0 điểm):** Chỉ ra biện pháp tu từ và nêu tác dụng của biện pháp tu từ trong câu: “*Đi qua tuổi thơ, cuộc đời mở ra trước mắt bạn một hành trình dài, nhiều hoa hồng nhưng cũng không ít chông gai*”.
- c. (2,0 điểm):** Viết đoạn văn (khoảng nửa trang giấy thi) giải thích ý nghĩa câu: “*Cuộc sống, với tất cả sự khắc nghiệt vốn có của nó, sẽ khiến cho bước chân bạn nhiều lần rướm máu*”.

Câu 2. (6,0 điểm): Hãy viết bài nghị luận trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý kiến sau: “*Bị đánh bại chỉ là tình trạng nhất thời, bỏ cuộc mới là sự thất bại vĩnh viễn*”

(Marillin Vos Savant)

Câu 3. (10,0 điểm): Nhà thơ Pháp Andre Chanien từng nói: “*Nghệ thuật chỉ làm nên câu thơ, trái tim mới làm nên thi sĩ*”.

Qua bài thơ “*Mùa xuân nho nhỏ*” của nhà thơ Thanh Hải (Ngữ văn 9, tập hai, NXB Giáo dục, 2004), anh (chị) hãy làm sáng tỏ ý kiến trên

Đáp án đề thi học sinh giỏi lớp 9 môn Ngữ văn Sở GD&ĐT Bình Phước năm 2020 - 2021

**SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
BÌNH PHƯỚC**

ĐỀ CHÍNH THỨC

**HƯỚNG DẪN CHẤM KỲ THI CHỌN
HỌC SINH GIỎI CẤP TỈNH LỚP 9
NĂM HỌC 2020 – 2021**

Môn: Ngữ Văn 9
Ngày thi: 14/03/2021

I. YÊU CẦU CHUNG

- Có kiến thức văn học và xã hội đúng đắn, sâu rộng; kỹ năng làm văn tốt: bố cục rõ ràng, kết cấu chặt chẽ, diễn đạt trong sáng, giàu hình ảnh và sức gợi cảm, ít mắc lỗi về chính tả, ngữ pháp...
- Đáp ứng yêu cầu đổi mới cách thức kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực của học sinh. Hướng dẫn chấm thi chỉ nêu một số nội dung cơ bản, định tính chứ không định lượng. Giám khảo cần hết sức linh hoạt khi vận dụng hướng dẫn chấm, không chỉ đánh giá kiến thức và kỹ năng mà còn chú ý đến thái độ, cảm xúc, tình cảm của người viết. Cần trọng và tinh tế đánh giá bài làm của thí sinh trong tính chính thể, phát hiện, cần khuyến khích những tìm tòi, sáng tạo riêng trong nội dung và hình thức bài làm. Chấp nhận các kiến giải khác nhau, kể cả không có trong hướng dẫn chấm, miễn là hợp lý, có sức thuyết phục.
- Tổng điểm của toàn bài là 20,0 điểm, cho lẻ đến 0,25 điểm. Hướng dẫn chấm cho từng câu, từng ý trên cơ sở đó giám khảo có thể thống nhất định ra các thang điểm cụ thể khác.

II. YÊU CẦU CỤ THỂ.

CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
1	a - Văn bản trên nói về ước mơ, hoài bão, khát vọng của tuổi trẻ và đưa ra lời khuyên về sự trưởng thành: dám chấp nhận và đối mặt với thử thách của cuộc sống.	1,0
	b - Biện pháp tu từ: ẩn dụ: <i>hoa hồng</i> (niềm vui, hạnh phúc, thành công, thuận lợi...); <i>chông gai</i> (nỗi buồn, khó khăn, thất bại...)	0,5
	- Tác dụng: Biện pháp tu từ ẩn dụ giúp cho sự diễn đạt có hình ảnh, gợi cảm. Mượn hình ảnh cụ thể để diễn tả suy nghĩ của người viết, qua đó, giúp người đọc hiểu rõ hơn về giá trị của cuộc đời. Hạnh phúc ở tương lai phía trước, chúng ta phải trải qua và có thể phải đối mặt với nhiều khó khăn thử thách.	0,5
	c <i>Học sinh có thể có nhiều cách diễn đạt khác nhau, song cần đảm bảo một số ý:</i> - Cuộc sống, bản thân nó luôn chứa đựng những khó khăn, thử thách. - Vượt qua được gian khổ, khó khăn, thử thách đó chúng ta phải chấp nhận đau đớn, thậm chí phải trả giá bằng nhiều thứ, không chỉ một lần mà nhiều lần. Mỗi lần như thế sẽ giúp ta trưởng thành hơn trong tương lai.	1,0 1,0
2	Yêu cầu: học sinh viết bài nghị luận xã hội: đúng phương pháp,	

đảm bảo nội dung.	
Mở bài: Dẫn dắt, giới thiệu câu nói của Marillin Vos Savant: <i>"Bị đánh bại chỉ là tình trạng nhất thời, bỏ cuộc mới là sự thất bại vĩnh viễn"</i>	1,0
Thân bài:	
- "Bị đánh bại" là sự thất bại, gục ngã của con người trước những khó khăn của cuộc sống.	0,25
- "nhất thời" là sự tạm thời, hoàn toàn có thể thay đổi trong tương lai nếu như con người cố gắng thay đổi.	0,25
- "bỏ cuộc" là sự buông xuôi, không theo đuổi mục đích nữa mà đầu hàng hoàn cảnh.	0,25
- "vĩnh viễn" mãi mãi không thay đổi.	0,25
=> Câu nói của Savant đã thể hiện cách đánh giá khách quan về thái độ của con người trước những thất bại, qua đó nhấn mạnh thái độ sống tích cực, quyết tâm vượt lên nghịch cảnh, chiến thắng số phận và làm chủ cuộc sống.	0,5
- <i>"Bị đánh bại chỉ là tình trạng nhất thời"</i> :	1,0
+ Cuộc sống đặt ra muôn vàn những khó khăn, thử thách buộc con người phải vượt qua nếu muốn chạm tay đến thành công cuối cùng.	
+ Cuộc sống không chỉ có những phút giây vinh quang, những thành công rực rỡ, mà còn có những thất bại, những bước lùi không mong muốn.	
+ Đứng trước những thất bại, con người không nên nhụt chí, buồn phiền mà cần đứng lên từ những thất bại, tiếp tục thực hiện những mục tiêu ban đầu.	
+ Chúng ta có thể bị đánh bại bởi đối thủ, bởi hoàn cảnh sống không mong muốn, tuy nhiên những thất bại đó chỉ là nhất thời, nếu cố gắng chúng ta hoàn toàn có thể thay đổi được nó.	
- <i>"Bỏ cuộc mới là thất bại vĩnh viễn"</i> : đứng trước những khó khăn, thách thức con người thường nảy sinh tâm lý chán chường, tuyệt vọng, bi quan trong mọi việc.	1,0
+ Nếu không đủ mạnh mẽ khắc chế những cảm xúc tiêu cực, con người sẽ buông xuôi và từ bỏ mục đích mình theo đuổi.	
+ Khi chấp nhận buông xuôi, từ bỏ mục đích mà mình theo đuổi cũng chính là hành động chấp nhận sự thua cuộc vĩnh viễn. Để có được thành công cuối cùng cần kiên trì theo đuổi mục đích đến cùng.	
- Mở rộng, liên hệ thực tế cuộc sống và bản thân: Cần xác định mục đích, lý tưởng sống đúng đắn, phù hợp với thực tiễn xã hội...	0,5
Kết bài: Câu nói: <i>"Bị đánh bại chỉ là tình trạng nhất thời, bỏ cuộc mới là sự thất bại vĩnh viễn"</i> đã mang đến bài học sâu sắc về thái độ của con người trước những thất bại, bên cạnh việc đề cao thái độ sống tích cực cùng tinh thần cầu tiến, vươn lên từ thất bại.	1,0
Với những suy nghĩ độc lập, sáng tạo của bản thân, thí sinh có thể	

	kết hợp nhiều thao tác lập luận để làm bài văn nghị luận. Giám khảo linh hoạt trong quá trình chấm bài. Sau đây là một số gợi ý:	
	Mở bài: Dẫn dắt, giới thiệu ý kiến của Nhà thơ Pháp Andre Chanien; liên hệ giới thiệu bài thơ “Mùa xuân nho nhỏ” của Thanh Hải.	1,5
3	Thân bài: a. Giải thích câu nói của nhà thơ Andre Chanien: “Nghệ thuật chỉ làm nên câu thơ, trái tim mới làm nên thi sĩ.” - Nghệ thuật: Là những đặc sắc về hình thức (ngôn ngữ, hình ảnh, giọng điệu...) - Trái tim: Là thế giới của đời sống tâm hồn, tình cảm, tâm nguyện... với những rung động thẩm mỹ nhạy cảm thể hiện thiên chức của người nghệ sĩ. - Để có những bài thơ hay đòi hỏi người nghệ sĩ vừa phải có tài năng nghệ thuật, vừa phải có tâm hồn yêu cuộc sống, có trái tim nhân hậu... → Đây là ý kiến nhằm khẳng định, đề cao vai trò, trách nhiệm của người nghệ sĩ trong quá trình sáng tạo nghệ thuật. b. Làm sáng tỏ ý kiến trên qua bài “Mùa xuân nho nhỏ” của Thanh Hải: - Những đặc sắc về nghệ thuật: thể thơ năm tiếng, nhạc điệu trong sáng, tha thiết, hình ảnh thơ đẹp, giản dị, sáng tạo... + Chỉ vài nét phác họa về mùa xuân như: <i>dòng sông xanh, bông hoa tím biếc, tiếng chim chiền chiện</i> nhưng tác giả đã vẽ ra được cả không gian cao rộng, màu sắc tươi tắn, âm thanh vang vọng, tươi vui của mùa xuân...(dẫn chứng) + Vẻ đẹp của mùa xuân được nhà thơ cảm nhận qua nhiều giác quan: thị giác, thính giác, xúc giác. Qua đó diễn tả được niềm say mê, ngây ngất của nhà thơ trước vẻ đẹp của thiên nhiên, đất trời lúc vào xuân...(dẫn chứng) - Nội dung: tình yêu thiên nhiên, đất nước, cuộc sống và khát vọng cống hiến: + Mặc dù sống những ngày tháng cuối cùng của cuộc đời trên giường bệnh nhưng tiếng lòng nhà thơ vẫn tha thiết yêu mến và gắn bó với thiên nhiên, đất nước, với cuộc sống... (dẫn chứng) + Ước nguyện chân thành được cống hiến, được góp một “mùa xuân nho nhỏ” vào mùa xuân lớn của dân tộc...(dẫn chứng) - Liên hệ: Học sinh liên hệ thực tế bản thân và cuộc sống hiện nay. Kết bài: - Mùa xuân nho nhỏ là một bài thơ vừa đặc sắc về nghệ thuật, vừa tiêu biểu cho “trái tim” - tình yêu thiên nhiên, đất nước, cuộc sống và ước nguyện cống hiến - của nhà thơ. - Ý kiến của Andre Chenien giúp ta cảm nhận sâu sắc và trân trọng tài năng, trái tim của người nghệ sĩ...	1,0 1,0 1,0 1,5 1,5 1,0 1,5

Mời các bạn xem tiếp tài liệu tại: <https://vndoc.com/tai-lieu-hoc-tap-lop-9>